

20043 GEOGRAFIE OBYVATELSTVA A OSÍDLENÍ 1

cvičení 1 – úvod

Podzim 2017

Petr MAREK

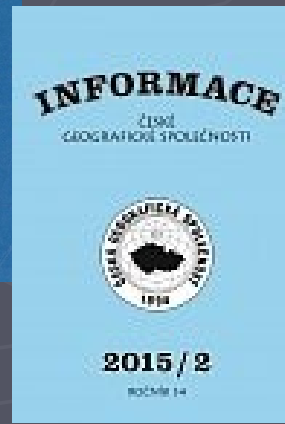
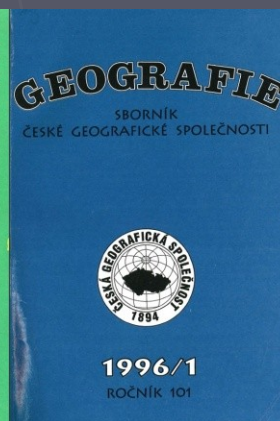
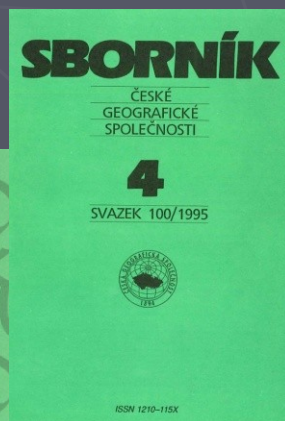
petrmarek@mail.muni.cz

Požadavky k zakončení předmětu (1)

- ▶ 1) aktivní účast na cvičeních
 - diskuze (i o probrané látce na přednáškách)
 - max. 2 neomluvené absence
- ▶ 2) představení odborného vědeckého článku z oboru geografie obyvatelstva / demografie
 - tvorba prezentace na 7 až 10 minut
 - důvod výběru článku, představení jednotlivých částí, shrnutí hlavních myšlenek článku, subjektivní zhodnocení článku...
 - na konci prezentace korektní citace článku (viz níže)
 - na konci prezentace 1 až 2 otázky do diskuze!!!
 - do příštího cvičení (27. 9. 2017) si každý vyhledá 1 odborný článek (potom bude stanoven harmonogram prezentací)
 - ▶ název článku i časopisu zapsat do předmětové diskuze...

Požadavky k zakončení předmětu (2)

- z jakých časopisů je možné čerpat
 - ▶ Demografie: Revue pro výzkum populačního vývoje (vydává ČSÚ)
 - ▶ Historická demografie (Etnologický ústav AV ČR)
 - ▶ Geografie (Sborník České geografické společnosti) (ČGS)
 - ▶ Informace České geografické společnosti (ČGS)
 - ▶ Geografický časopis (SAV)
 - ▶ Sociologický časopis (SOÚ)
 - ▶ a mnoho dalších...

Požadavky k zakončení předmětu (3)

► 3) vypracování seminární práce

- charakteristika obyvatelstva v konkrétním SO ORP
 - příp. (po domluvě) při nedostupnosti dat v konkrétním okrese
- seminárka bude mít následující strukturu:

1 STRUČNÁ GEOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ

- 1.1 Poloha a rozloha území
- 1.2 Fyzickogeografická charakteristika území
- 1.3 Socioekonomická charakteristika území
- 1.4 Vývoj počtu obyvatel do roku 2011

2 ROZMÍSTĚNÍ OBYVATELSTVA

- 2.1 Hustota zalidnění
- 2.2 Koncentrace obyvatelstva

3 DYNAMIKA OBYVATELSTVA

- 3.1 Přirozený pohyb obyvatelstva
 - 3.1.1 Přirozený přírůstek
 - 3.1.2 Plodnost
 - 3.1.3 Sňatečnost
 - 3.1.4 Rozvodovost
 - 3.1.5 Potratovost

3.1.6 Mrtvorozenost

3.1.7 Kojenecká úmrtnost

3.1.8 Naděje dožití

3.2 Mechanický pohyb obyvatelstva

3.2.1 Dojíždka do zaměstnání

3.2.2 Migrační přírůstek

3.3 Celkový pohyb obyvatelstva

4 STRUKTURA OBYVATELSTVA

- 4.1 Struktura obyvatelstva podle pohlaví
- 4.2 Struktura obyvatelstva podle věku
- 4.3 Věkové pyramidy
- 4.4 Struktura obyvatelstva podle religiozity
- 4.5 Struktura obyvatelstva podle příslušnosti k sektorům národního hospodářství

5 ZÁVĚR

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A DALŠÍCH PRAMENŮ

Požadavky k zakončení předmětu (4)

- každý si zvolí 1 SO ORP
 - ▶ ideálně z bývalého Jihomoravského nebo Severomoravského kraje
 - resp. aby byla data (hlavně pro rok 1991) dohledatelná v knihovně...
 - ▶ váš SO ORP musí mít alespoň 10 obcí, ale zároveň nedoporučuju zpracovávat SO ORP s velkým počtem obcí
 - vloni měla každá seminárka nakonec rozsah cca 30–70 stran (právě v závislosti na počtu obcí v daném SO ORP)
 - ▶ do příštího cvičení (27. 9. 2017) se podívat do knihovny a zapsat svůj SO ORP do předmětové diskuze
 - čas sice do příštího cvičení, ale „kdo dřív přijde, ten dřív mele“...
- průběžné zpracovávání seminární práce (po částech – celkem 5)
- vždy 2 týdny na vypracování dílčího zadání
 - ▶ první zadání příští týden...
- doprovodný text musí být analytický a interpretativní
 - ▶ = nejen popis, ale hlavně zdůvodnění, proč tomu tak je!!!

Požadavky k zakončení předmětu (5)

- jednotlivé části seminární práce budou bodované:
 - ▶ 1 bod za včasné odevzdání
 - každé zpoždění o 1 den = 1 trestný bod
 - ▶ 1 bod za splnění VŠECH bodů zadání
 - ▶ 1 bod za kvalitní doprovodný text (analytický a interpretativní)
 - ▶ 1 bod za splnění předepsaných formálních náležitostí (viz níže)
 - ▶ ⇨ celkem je tedy možné dosáhnout 20 bodů
- **pro dosažení zápočtu je podmínkou** (vedle aktivní účasti na cvičeních a prezentace odborného článku – viz výše):
 - ▶ mít odevzdané a uznané všechny části seminární práce
 - ▶ získat alespoň 10 bodů za seminární práci
 - ▶ **maximálně 1 oprava každé části seminárky (!!!)**
 - za opravu nejsou ztrhávány body, ale 2. oprava již není možná!!!
 - na případnou opravu je 1 týden
 - a opět pozdní odevzdání o 1 den = 1 trestný bod

ad) formální náležitosti

- ▶ nastudovat soubor „Seminární práce – formální úprava“ (viz Studijní materiály v ISu) – pro naše cvičení je závazný!
 - případně je možné vycházet z materiálů poskytnutých dr. Burianovou
 - ▶ vše (citace atd.) je ale nutné dodržet v celé seminární práci jednotně!
 - všimněte si ale také citací v odborném článku, který si vyberete (ale pozor na to, že existují právě různé/odlišné možnosti citování...)
- ▶ odevzdávat (do odevzdávacích v ISu) ve formátu pdf
 - chyby budu vyznačovat přímo do souborů, které vám pak pošlu zpět
 - ▶ je možné, že si vždy všeho (hned) nevšimnu ⇒ neporovnávat seminárky mezi sebou...
- ▶ oprava příslušné části seminárky bude nutná, pokud:
 - nebudou splněny všechny body zadání
 - bude obsaženo více než 10 věcných či formálních (a to včetně pravopisných chyb a překlepů!) chyb
 - ▶ vyznačené chyby bude nicméně nutno opravit vždy, ale pokud jejich počet nepřesáhne 10, postačí oprava s odevzdáním další části seminárky
 - pokud vyznačené chyby nebudou odstraněny ani do příště, budou se počítat za dvojnásobek (tedy 1 chyba bude počítána za 2, při dalším neopravení za 4 atd.)
 - ▶ 1 bod za splnění předepsaných formálních náležitostí lze získat pouze při maximálním počtu 10 formálních chyb (vč. chyb pravopisných a překlepů)

Jaký je rozdíl mezi geografií obyvatelstva a demografií?

▶ DEMOGRAFIE

- objekt studia = lidská populace (v rámci ČR např. romská populace...)
- předmět studia = demografická / populační reprodukce (tedy pouze rození a umírání)

X

▶ GEOGRAFIE OBYVATELSTVA

- objekt studia = obyvatelstvo (tj. skupina lidí, která žije na urč. území)
- předmět studia = základní znaky a zákonitosti vývoje, velikosti, rozmístění, struktury a dynamiky prostorových struktur (prostorového složení) obyvatelstva (tedy i migrace)

Děkuju za pozornost :)

